

عنوان مقاله:

تحلیل گردش مسیر داستان نویسی در ادبیات مهاجرت؛ (گذر از داستان نویسی سیاسی و پیدایش داستان هویت اندیش)

محل انتشار:

مجله ادبیات پارسی معاصر، دوره 13، شماره 1 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 28

نویسنده:

مهدی سعیدی - استادیار گروه زبان و ادبیات فارسی پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات اجتماعی جهاد دانشگاهی

خلاصه مقاله:

پس از انقلاب، ادبیات مهاجرت، در سه جریان مشخص و دارای حد و حدود معین پدید آمده است. در دهه نخست در داستان نویسی غلبه با موضوعات و مفاهیم سیاسی است. با پایان جنگ، فضا تغییر می کند و روابط خارجی ایران نیز گسترش می یابد. تغییرات ایران بر وضعیت نویسندگان مهاجر و نسبتشان با ایران هم اثرگذار است. آنها ناامید از سیاست و بازگشت به سرزمین مادری، به بازتعریف وضعیت حضورشان در سرزمین دیگری می پردازند که باید در آن زندگی کنند. مهاجران در بازاندیشی موقعیت تازه به جست و جوی دوباره خود و کشف زندگی جدید در میان دو میهن، دو فرهنگ و دو زبان می پردازند. آنها جدایی از فرهنگ و مناسبات زادبوم را درک می کنند و حس غربت در زندگی روانی شان وارد می شود و در مقام شناخت، پذیرش یا رد دنیای جدید و جست و جوی گذشته قرار می گیرند. برای همین، در داستان نویسی بسامد عناصر سیاسی کم می شود و سیاست کم کم به حاشیه و پسزمینه رانده میشود و بسیاری از نویسندگان، نوشتن در موضوعات دیگر را نیز تجربه می کنند و داستان هایشان آشکارا وجهی اجتماعی می یابد و در آنها به جای سیاست، نشانه هایی از اندوه گذشته و نوستالژی وطن نمایان میشود. متن ادبی هم تغییر می کند. ساخت ادبی، زبان، فرم، تصاویر و ایماژهای جدید، به ویژه در عمیقترین لایه های متن، تأثیری شگرف بر جای می گذارد و از دل جریان داستان نویسی سیاسی، جریان تازه ای به وجود می آید که مضمونش مسائلی مثل تمنای گذشته و هویت اندیشی است.

کلمات کلیدی:

ادبیات مهاجرت، جریان شناسی ادبی، مهاجرت، هویت ایرانی، داستان نویسی هویت اندیش

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1916298>

